

Varför har styrningen av skolan förändrats?

Behovet av att rationalisera och effektivisera statsförvaltningen blev allt mera påtagligt under 80-talet. En minskning av administrationen och av kostnaderna för den behövdes för att det i stället skulle vara möjligt att utveckla den verksamhet som administrerades.

Medborgarna ville också ha bättre insyn i och inflytande över den offentliga verksamheten. De ville ha möjligheter att påverka tillgång till och kvalitet på service och tjänster samt form och innehåll i den offentliga verksamheten.

Skolan är en av de största offentliga verksamheterna och berör många människor. Intresset för hur utbildningen för barn, ungdomar och vuxna utvecklas och förbättras har alltid varit stort.

Skolan har sedan länge varit starkt centralt styrd. Förklaringen till detta står att finna i de genomgripande reformer som riksdagen och regeringen genomförde under efterkrigstiden. Reformerna gällde bl.a. genomförande av grundskolan och av en gymnasieskola som innefattade både teoretiska utbildningar och yrkesutbildningar. Genom en stark styrning ville statsmakterna försäkra sig om att reformerna verkligen skulle få genomslag överallt i landet. Kort sagt rörde det sig om att alla barn skulle få en god och likvärdig utbildning, oavsett var de bodde i landet, i vilken skola de gick eller i vilken social miljö de växte upp.

Regleringen, som med tiden växte och blev allt mera detaljerad, kom så småningom att upplevas som onödig och som ett hinder för utvecklingen. Försök till avreglering och decentralisering av beslut gjordes under 70-talet och början av 80-talet. Den generella frihet som t.ex. 1980 års läroplan för grundskolan gav skymdes av de detaljregler, råd och anvisningar som fanns. Dessa kunde lägga en förlamande hand över utvecklingskraften i skolan.

Den oklara ansvarsfördelningen inom skolan bidrog till en allmän föreställning att skolans verksamhet var svår att påverka. Läroplanerna och andra bestämmelser vände sig inte heller till bestämda företrädare för skolan. Adressaterna var anonyma och budskapen stundom oklara.

Den centrala och regionala statliga administrationen var omfattande och kostnadskrävande. Kostnaderna för den måste minskas samtidigt som den måste göras effektivare.

Skolan blev det första område inom statsförvaltningen som utsattes för en genomgång och granskning av sättet att från statens sida styra en verksamhet.

Från www.skolverket.se/fakta/ansvar/index.shtml